

Quadragesimale

Paoletti, Agostino

Coloniae Agrippinae, 1677

Feria IV. post Dominicam III. Quadragesimæ. 19. Mali communiter contra bonos conspirant, ut illos in vita, æstimatione & facultatibus lædant; Innocentia enim à malignis semper persecutionibus ...

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55672)

S E R M O XIX.
 IN FERIAM QUARTAM
 DOMINICÆ TERTIÆ
 QUADRAGESIMÆ.

*Asserunt ad IESUM Scribe & Pharisei dicentes: Quare discipuli tui transgre-
 diuntur traditiones seniorum. Matth. cap. 16.*

AD nostram confusionem, & ad ma-
 jorem DEI gloriam ingenue faren-
 dum est, hanc esse perveriam indolem
 nostram, quod magis ad vituperan-
 dam quam ad laudandum propensi sumus. Au-
 tem archum id attestantem, dum ait: *Ad
 vituperandum sumus, quam ad laudandum pro-
 tendimus*; contrarium in hoc habentes à pictori-
 bus inveniendi, qui ut colorum adombra-
 tionem in tela extensas tanto magis elevescere
 hinc, per vernicem sive sandracham peculiare
 vitium adjuvant: nos autem e contra ut
 per perfectiores obsecremus, eandem virtu-
 tum decurpare contendimus. O pesti-
 ferum horum & præteritorum sæculorum con-
 siderandum! Malitioso oculo virtutem aspici-
 mus, non ut debita ei reverentia & laudis redda-
 mus, sed ut illam per pungentia calum-
 niarum fulmina destruas & perdamus; hoc
 enim sine actione humanas observamus licet
 impediuntur, casque in censuratum nostram
 non a nobis comparere facimus, seu potius
 cogimus, sine ullius culpe reatu eas ad hoc con-
 demnando, ut tuborem, & larvam verecundia in
 vultu suo deferant. Quod si alius modeste, actio-
 nes suas aliquam bonitatem saltem extinsecam
 habere gloriatur, is necess.rio ad oppositionum
 certamina preparare se debet, quas sine ullis in-
 ducis, calumniatores illi machinabun-
 tur: *Nulla tam modesta felicitas, qua malignitatis
 dente vitare possit*, inquit Valerius cognomina-
 tus Maximus. Sæpe numero quatitur nodus in
 scirpo, pulvis in ovo, in sole macula, obscuritas in
 auro, in balsamo scortor, frigus in igne, cicatrix in
 lupo, qui nunquam affectus fuit vulnere. Per vi-
 detur *Quadragesimalis.*

tuperii venenum alienæ reputationis & hono-
 ris contaminatur integritas, per fumum con-
 temptus seu detractionis virtuosorum illustres
 actiones obsecrantur, bonorumque innocentia
 imposturam luto deturpat. Quorquor autem
 ejuscemodi sunt, in illorum scribantur Poe-
 tarum catalogum, qui præter saryras componere
 nesciunt, bonum aliquem virum contemnendo,
 utpote quem nec amicum habere cupiunt, nec
 cogitarent. Cain vultu ex indignatione ani-
 mi turbato, & flammescens oculis fratris sui
 simplicitatem respiciebat. Laban quoque diem
 illum perditum esse existimabat, quo Jacobi Pa-
 triarchæ integritati laqueorum insidias tendere
 non poterat. Quanto etiam magis elucescebat
 Josephi innocentia, tanto à fratribus plures con-
 tra eum excogitabantur accusationes & falsita-
 tes. Erubescit profecto uniuscujusque memora-
 ria dum illas recogitat insidias, quas Davidis
 sinceritati machinabantur tum perfidus Saul,
 tum ingratus Absalon. Quæ in montis vertice
 residet annosa quercus, non tot ventis conqual-
 satur, quot malignitatibus Daniel periebatur à
 Darii Regis aulicis. Magdalena ad pedes Salva-
 toris prostrata, per veros contritionis actus cul-
 pas suas detestabatur, adeoque peccata referre-
 bat animæ alicujus poenitentis ideam. Et tamen
 non defuit, qui ad obfuscamam serenam con-
 versionis suæ auroram, eidem objecerit noctur-
 nas præteritorum criminum umbras. Enim vero
 ejuscemodi homines nulli rei aptius comparare
 liceret, quam Elephantis, cui ex natura congeni-
 tum est, ut aquam limpida & crystallinam vi-
 dens eandem conturbet. Eandem quoque prop-
 rietatem Coturnici attribunt, adeo ut *Ægyp-
 M m*

Handwritten notes in red ink:
 F. T. T. T.
 ...
 26.

Pierius
Valer. l.
24. c. 48.
Stobaeus.

tii ea emblematis loco utentes, aliud non prae-
tenderent, ut refert Pierius Valerianus, quam il-
lorum hominum representare malitiam, qui
claritatem nominis qua boni coruscant, obful-
cate & inturbidare solent: *Hac maligna Cotur-
nicu Natura Aegyptius argumentum dedit, ut
magnum hominem per illam artem nota-
rent.* Unde Thales interrogatus (si Stobaeo
credimus) *Quid nocentissimum esset?* respondit
malitia: *nocet enim illa bonis etiam.* Id quod A-
phronio adeo efficaciter persuasit, ut malle se in-
ter bestias habitare dixerit, quam in similibus hu-
manorum basilicorum contubernio, existimans
quod minus damnum perpeffurus esset a fera-
rum quantumvis ferocium unguibus & denti-
bus, quam a pestilentissimis talium hominum
linguis. Verum enim vero, priusquam in hac
materia orationis meae telam dilatare incipiam,
mentem vestram ad hodiernum Evangelium
defectite, & observare horum Scribarum & Pha-
risaeorum mores, qui ut scribunt Chrysostomus
Leontius, & Euthymius, *Peiores alius erant, &
omnium arrogantissimi.* Hi enim ut testatur A-
bulensis, cum Salvatore loqui quae siverunt ani-
mo iniquo, id est, non alio fine, quam ut Sanctita-
tem suam & Apostolorum integritatem verbis
factive calumniarentur culpando illos tanquam
sanctionum a septuaginta satrapis vel senioribus
promulgatarum temerarios praevaricatores, ut
poterit qui priusquam mensae accumberent, manus
non lavarent: *Quare discipuli tui non lavant ma-
nus cum panem manducant?* Et S. Marcus qui
idemmet factum recenser, hisce illud verbis ex-
plicat: *Cum vidissent quosdam ex discipulis ejus
manibus non lotis manducare, vituperabant. O
perverfam generationem! O impios Pharisaeos
bonitatis persecutores: Fracitas probitatem cul-
pat, & caeca obscuritas fulgorem obtenebrat;* inquit
quidam Modernus. De hoc igitur detestabili in
hominum mentibus adeo profunde radicato de-
fectu hoc mane discurreremus discutimus huic ad-
tira praecipue puncta restringendo. In primo
quidem ostendemus proprium esse malorum
se se coadunare, & inter se conspirare ad mah-
gandum contra bonos: *Tunc accesserunt ad JE-
SUM Scribae & Pharisaei.* In secundo demon-
strabimus quod Innocentia utpote quae Deum
defensorem habet, ne quicquam timeat: *Ipse au-
tem respondens ait; quare & vos transgredimini
mandatum DEI?* In tertio denique exponemus,
qualiter malignitas contra innocentes attentata,
tandem in ipsorummet malignatorum caput re-

Chrysost.
in cat. D.
Th. ibi f.
63. co. 1.
Leont.
Euth. ap.
Maldon.
ibi f. 347.
Abul. ibi.
1. 6. co. 2.
1. G.
Marc. 7.
Cel. in Tob.
c. 3. n. 9. §.
116. n. 1.
f. 182. co. 1.

cidat, qui proinde a Christo tanquam in divi-
rum praeceptorum observantia negligenter gra-
viter reprehenduntur: *Pos autem iterum scripsit
mandatum Dei propter traditionem vestram.* Ita
interca si innocentia devotissimos fides, con-
dem cum silentio veneremini, meque cum at-
tentione aulcitate pergit.

2. Ponderatione dignissima sunt prima ver-
ba, quibus Mathaeus Evangelista hoc Scribarum
& Pharisaeorum adversus Salvatorem ejusque
discipulos habitum murmur describit, *dom ad
Tunc accesserunt.* Primum enim hoc adverbium:
Tunc ad aliquam Christi actionem relationem
dicit, quae vel facta erat a Christo, quando Pha-
risaei & Scribae ad ipsum accesserunt. Ac proinde
perlustravi capitulum antecessores & interea
quod pauld ante hoc murmur Salvator N. con-
tinuis illis qui ad eum veniebant, ejusque reser-
vata contingebant perfectam sanctorum restitu-
tione: *Et quicumque tetigerunt, salvos facti sunt.*
Dum igitur haec miracula operaretur: *Tunc ac-
cesserunt:* Altera vero particula quae consideren-
da venit; est *Ly accesserunt.* Enim vero Philoso-
phi sciunt, impossibile esse dari motum aliquem
sine termino a quomobile recedit, sicut nec dari
potest sine termino ad quem tendat: Et quidem
quod ad hunc attinet, illum Evangelista expre-
se assignat dicens: *Accesserunt ad JESUM.* Ita
vero de termino a quo nulla profus fuisset.
Solum Chrysostomi os aureum dicit, quod
quasi ab omnibus Hierosolymae metropoli-
tanae regionis finibus discesserint, in quibus
& inde dispersi commorabantur: *Per omnes tri-
bus erant disseminati.* Combinemus nunc in pla-
cet locum unde discedunt, tempus quando dis-
cedunt, terminum ad quem accedunt, & finem
propter quem eo se recipiunt, Etiam igitur in
suburbis Jerosolymae dispersi, ac vero quando
miraculorum patrarum tumorem & famam
perceperunt, conjunctim coeviderunt Salva-
torem non alio fine, quam ut adversus ejus accu-
sationem texerent calumnias: *Tunc accesserunt ad
eum dicentes: quare discipuli tui transgredimini
traditiones seniorum?* Quidquid haecenus dixi,
doctrina est manifesta Chrysostomi, qui malig-
nantium istorum hominum iniquitatem con-
siderans, continere se non potuit, quin scriberet:
*Tunc quando scilicet innumera signa operaretur,
quando tactu solummodo sinitra multos curvos
agrolos: propterea enim Evangelista miratur tem-
pus, ut magnam eorum malitiam ostenderet:* *Ab*

Hierosolymis autem sic scribit illos & Phariseos
fuisse, quoniam per omnes tribus in duodecim par-
tibus mundi habitabant, ac nequiores alius Hierosoly-
mitanis fuisse non esse habitandum. Hi potius dae-
mones quam homines sunt, siquidem dispersi
inter se, adversus bonorum sanctitatem concot-
tantes conjurant.

3. Non sicut hanc primam vices, quibus S. Mar-
thaeus fides scribarum & Pharisaeorum mali-
tiam delapsus. Nam Matth. 9. nonnulli ex Joan-
nis discipulis postquam Christus paralyticum
convalescisset, & Martham sedentem ad telu-
m vocasset, Salvatorem accesserunt, difficulte-
tatem aliquam eidem proposituri, vel ut melius
dicam. Discipulorum suorum bonitatem culpa-
bant: *Tunc accesserunt ad eum: Sicut igitur quod
nam est illud quod Dominus meo pro-
ponere statuitis, num forte veram alicujus pas-
sus Scripturae expositionem scite desideratis?*
An illi vultis queram sit ad salutem anima-
rum retraham via leon. *Autem quae nam nis
age in mentem venerint: Quare nos & Pha-
risaeos non misse sequentes? Discipuli autem tui
non jejunt: Quasi dicerent, vel jejunare bo-
num est, vel malum hoc dici non potest: Ergo
bonum est: cur igitur tui Discipuli ad eum se ab-
solventes demonstrant? S. Petrus Chrysologus
arguere se observat hanc Discipulorum Joannis
vultum Pharisaeis conjunctionem: *Quare nos
& Pharisaeos: a quanto autem ab hinc tempore
correspondit hae fuit correspondencia & col-
legio: Scio equidem inter ipsos alias exiguam
similitudinis familiaritatem, atque idem
hanc similitudinem tanto nunc magis admittit.
Eam vero ecce tibi punctum de quo in pra-
teritis arguitur, conspiciant simul, ut contra ter-
ritiam agere possit, insinuant conventicula
quo collimate volunt adversus Discipulorum
Christi bonitatem, & innocentiam caedorem
conculcitate, eos tanquam gulosos & jejunii
amicos culpando: Discipuli autem tui non je-
junant. Uade Chrysologus: *Et cum Discipu-
li Joannis qua societate Pharisaeis: nisi quia junce-
ras caridus, quos diuinae dicitur disciplina. Optime
tu hanc tenet Terullianus ait: Nihil enim interest
ut de vestra tractantibus, dum ad unius veritatem
expugnatiorem conspiciunt.***

4. Incesserat Abialonem tam ingens regnan-
di ambitio, ut nullam diebus aut noctibus habe-
re requiem possit; adversus regnum Davidis
potius sui diadema subditam excitare plebem ac-
que ad formandum integrum exercitum milites

conscribere & necessariis armis providere non
cessabat: neminem bono oculo dignabatur, praeter
quam illos qui in ejus favorem militarent
sponte propria sese offerebant. Rebellavit adver-
sus patrem ejusque se aperte declarabat capitalis-
simum & infestissimum inimicum. In hisce au-
tem tumultibus certum quendam Archi tophe-
lem in secretarium & consiliarium sibi accivit,
qui sanguinem & vitam in ejus favorem &
commodum profuturum se esse ultro citroque
spopondit. *Dentur mihi, inquit, duodecim
millia militum, & ego hoc caput meum subarr-
habo, nisi crastino diluculo laturus ad te sim*
regium Patris tui caput: *Dixit Archiophel ad Ab-
salon: Eligam tibi duodecim milia virorum, &
conspurgens persequar David hac nocte. Ecce tibi
hic Archiophel traditionum dolos & techas
meditantes, ferro se obarmantem, mortis mi-
nas fulminantem: at verò adversus quem ad eum
furore ejus ardeat, fovetur, odia conscribuntur ex-
ercitus? adversus Davidem Regem. Verum e-
hem quantum melius fecit, & Archiophel, si ar-
ma tua adversus sceleratum Abialonem, vel tot
altos regni rebelles & inquietos subditos levaf-
les: Sed non id eredeat Archiophel, quin pot-
ius rebellandum esse censebat adversus Davi-
dem qui sanctus erat, adversus Regem illum qui
innocens erat ferum acceadum esse putabat,
non verò adversus sceleratos, ad bonos affi-
gendos acceleratur, adversus bonos & sanctos inge-
nio & dolo dimicatur. Innocentia (exclamabat
Chrysostomus) quantum apud reos periculi susci-
pi quantum malum per flagitiosos incurrit! David
sanctissimus tot demones exercitus, quia non deli-
quit offendit: tot populum rabiem, quia non laesit,
incurrit. Abialon unus est r. us, & univ. versus con-
tra, atrem conspiciat exercitus. Armantur in e-
dem funesta manus multorum, provocantur in in-
nocentem ulcisci. Acciuntur peccatorum homi-
num sagittae, sed non in alium faciem, quam
ad transigendos & conficiendos innocen-
tes.*

5. Unigenitus Dei Filius oculo propheterico
gentium revolutionem & bellorum horridos
tumultus, qui in mundo suscitandi erant, pra-
videbat: *Cum miserit praelia & seditiones, no-
lito terreri. Uade S. Gregorius: Perituri mundi
praecurrentia mala denuntiat Dominus, verum,
inquit, corrigi tur solos praemoveet Apostolos
suos, ne inter tot arumnas futuraeque cala-
mitates formident? Dominus etenim hasce
seditionum & bellorum turbulencias & in-
quie-*

2. Reg. 17.

Chry. soff.
hom. de
Abialon.

Luc. 21.
D Greg.
ibidem.

Luc. 21. D.
Greg. ibi.

Handwritten notes in the right margin, including the name 'Abialon' and other illegible scribbles.

quietudines non contra ipsos suscitandas esse dicit, sed contra mundum, ut interpretatur Gregorius. Porro si Christus dixisset: *Cum audieritis praelia & seditiones aduersum vos*. tunc apte subiunxisset, *nolite terri*, tunc autem cum ita non dixerit, sed absolutè tantum: cum audieritis praelia & seditiones, quid opus est ob mala ista futura terri, si illa ipsos non spectent? Enimverò eo ipso quo perturbationes à seditionibus suscitantur, non possunt non suscitari aduersus homines bonos, virtuosos, & Sanctos; mali enim malignitatis suæ fulmina evibrare nesciunt, nisi in innocentia scutum oculis suis colliment, ipsorum persecutiones alio magis nequaquam trabuntur quam iustorum integritate.

Didac.

Baer. t. 2.

in Evang.

l. 12. c. 4.

§. 7. f. 711.

vinus Magister suos exhortaretur discipulos, ad constantiam, dicens: Nolite terri.

6. S. Paulus in medio Pharisæorum & Saducæorum qui in concilio quodam congregati erant, constitutus, coram ipsis & Principe Sacerdotum Anania, de resurrectione mortuorum summa eloquentia discurrerat; Ipso autem adhuc loquente factum est ingens murmur & tumultus, quippe multis, Saducæis nimirum, durum videbatur & difficile ad credendum nos denuo à mortuis ad vitam revocandos esse; cum tamen Pharisæi doctrinam Pauli absque ulla difficultate acquererent, & consentirent. Ecce igitur concilium, ob raras inter se opinionum contrarietates, in duas factiones divisum: *Facta est dissensio inter Pharisæos & Saducæos.* Quod cum ad Tribuni aures pervenisset, misit confestim hominum multitudinem qui Paulum raperent, eumque intra manus & custodiam suam saluum & illæsum conservarent & tulerunt: *Iussit milites descendere, & rapere eum de medio eorum, ac deducere eum in castra.* Laborant hic Expositores in assignanda causa, ob quam Tribunus miserit ad rapiendum Paulum; & aliam ex sacro Textu non adducunt rationem, præterquam istam, nimirum quia timebat ne Paulus gravem aliquam à consiliariis utriusque factionis pareret injuriam: *Timens Tribunus ne disperperetur Paulus ab ipsis.* Veruntamen exinde major adhuc nascitur difficultas, nam si Saducæi & Pharisæi opinionibus contrariis inter se dicebantur, credibile erat tam unam quam alteram factionis partem causam Pauli defen-

suram fuisse. Porro præsentem difficultatem modernus quidam Carmelita ingeniosissime resolvit, dicens, quod non obstante hac discordia inter & Pharisæos opinionum contrarietate, Tribunus timebatur esse haud immerito judicabat, ne partes factionum diuulgate hoc opinionum dissidio inter se conspirarent, & hoc unanimiter consentirent Paulum scilicet è medio tollendum esse. Est etenim infallibilis sceleratorum hominum proprietas, quod non obstante ea que inter ipsos viget animorum dissensione, ad texendas & stituendas innocentibus insidias facile inter se iterum congiuntur & conveniant. *Quid ergo timeret Tribunus, ut imperet eum recedere à Concilio? Prudenter quidem, nã quamvis ipsius scelerati belligerarent, nimis facile concordarent, nisi istum damnarent, ac morti traderent.* Enimvero quotidiana nos experientia docet, quod licet impij adeo inter se sint animis divisi, ut oculos sibi mutuo eruerent, & seque vivos dilaniarent & devorarent, attamen mox ut de homine aliquo honorato & studioso per persecutiones instando & agitando agitur, veluti lupi inter se unanimiter conveniunt sanctitatem talis hominis malignaturi, illius condemnaturi incipientiam. Enimverò Judam hujusce veritatis arbitrum esse volo. Etenim hic Judas, quodam lucri aviditate indagatus pretiosissimum Incarnati Dei sanguinem vilissimum pretio vendidisset, tandem licet infuatus, de commisso errore suo respicit, suæque peccitudo non obscura signa edidit, sed in vanum: *Tunc videns quia damnatus esset, penitentia delictum redemit triginta argenteis.* Expolitoribus hujusmodi, quærent inter se quomodo Iy (damnatus) referatur, id est, an ad Christum Dominum, an verò ad Judam? Et quidem communior opinio est, quod referatur ad Christum quasi Evangelista dixerit: *Tunc videns Judas quia Christus damnatus esset.* Unde apud Paulum de Palatio habentem: *Videns Judas Christum à Iudeorum concilio damnatum, &c.* Verum enimverò, ut verum fatear, magnam in hoc sensu sustinendo invenio difficultatem. Quomodo enim Judas Christum damnatum vel condemnatum esse videre potuit, quando Præsidis sententiam nondum latam esse audierat? Condemnatio ad Judicium spectat, Judex autem illum necdum sententiâ aliqua plexerat, & Judas causam ejus desperatam esse censet? Imò Pilatus ad eum liberandum citè laborat, omnemque

possidem tentat, dum nunc illum innocen-
tem declarat, nunc Barabbæ seditioso eum an-
teponit, ut Salvatorem liberet, nunc denique
manuum suarum lotionem eius sanctitatem pro-
ferat: *Inveniens ego sum à sanguine iusti huius.*
Unde regit sceleratus hic apollata Christum
moris condemnatum esse colligere pote-
rat: *Quomodo vidit Iudas quia condemna-
tus esset?* interrogat Origenes: Neque enim ad-
line condemnatus fuerat IESVS, neque à Pilato
interrogatus, ac demum objectioni respondet,
dicens: *Forisam dicit aliquis, quoniam confide-
rationis mensis sua vidit exitum rei, intra se ete-
nim discutit, & postea concludit: Quia dam-
natus esset.* At verò ex quonam antecedente
hanc conclusionem elicuit: Nunquid auditis?
Mox autem factis consilium inierunt omnes Prin-
cipes Sacerdotum, & Seniores populi adversus IES-
VM, ut eum morti traderent, quasi diceret; ex
quo maligni illi inter se coegerunt concilium,
vnde inde nequit deducit conclusio, quam extre-
mum Innocentis IESU præiudicium. Ex quo
se besitates in conciliabulo congregatos esse,
ac deliberantes inter se quid agendum de Christo,
consilium mortis suæ sententiam ad eam certam
referretur & infallibilem, ac si eam coram
vobis seipsum legisset: Videns quia
tutus esset. Certissimum etenim est, quod
inter Chrysostomus: *Armanur in eadem,*
multorum pro vocantur in inno-
centium ulcisci.

7. Inter alia crudelitatis genera, quibus da-
mnoe factum Dei servum Jobum vexavit, u-
nam hoc fuit, quod dum filii & filia eius in
convivio quodam sese ex hilararet, ventum
quendam suscitavit vehementissimum, quo
domus convivantium ad eam vehementer con-
cussa & conqualata fuit, ut parietes illius hanc
vehementiam sustinere non valentes, inter se
collisi & collapsi fuerint, omnesque Jobi filios
pariter & filias uno impetu opprimendo occi-
derunt: effectus autem Dæmon, ut unicus tan-
tum convivi minister servus & intrinsecus evase-
rit, ut esset novi cruciatu instrumentum su-
perbe huius ruinae nocentem patienti Jobo ad-
ferendo: Audite obsecro quomodo Spiritus
Sanctus nobis factum istud describat: *Filius e-*
ius filiarum, qui vescentibus & bibentibus vinum
in domo fratris sui primogeniti, repente ventus
vehemens irruit à regione deserti. & concussit
quatuor angulos domus, quæ corruens oppressit
iberos. Circa quæ verba Origenes pulchram

quandam ponderationem instituit: quare
enim quomodo fieri potuerit, quod unicus dun-
taxat ventus quatuor eisdem domus latera vel
facies quater potuerit, unicus enim ventus non
potest nisi unicam duntaxat partem concutere,
sicuti experientia nobis clarè demonstrat; unde
videmus, quod ventus aquilonaris non nisi illam
domus partem petere possit, quæ vergit ad me-
ridiem; & sic de aliis: quomodo ergo unicus
tantum ventus molestare potuit quatuor illius
domus angulos vel parietes? valde id mihi dif-
ficile videtur: quod si Sacet textus diceret
ventum unicam tantum domus faciem in vasis-
se, ad cuius lapsum alia quoque ceciderint,
nihil superesset opponendum: at verò Sacet re-
xtus affirmat, quod *ventus vehemens* (ecce u-
nicum duntaxat ventum) *concussit quatuor an-*
gulos domus, & hic ex una solùm parte venie-
bat, *irruit à regione deserti:* quod si quatuor fu-
isse ventos dixeris, quorum singuli à sua regione
veniebant, mox replicabo, quod si hoc verum
esset, non diceret Scriptura: *Ventus irruit,* sed
venti irruerunt. Enim verò nolo vos diutius
tenere suspensos: siquidem certum est quod
eversio domus illius, & mors filiorum Jobi o-
pus fuerit diabolicum: quilibet enim ventus à
dæmone quodam agitabatur, ac proinde qua-
tuor dæmones erant, sed diversi & inter se con-
trarii, qui habitationem illam ex quatuor con-
trariis & diversis partibus infestabant: at verò
concordes inter se erant in una voluntate ever-
tendi domum Jobi eique filios occidendi, ac
si omnes quatuor unicus tantum ventus ab u-
no dæmone per unam tantum voluntantem
excitatus fuisset: *Per quatuor partes accurren-*
tes quatuor angulos tetigerunt, ad hoc ut suam
consonantiam, atque adversus invicem contra-
rietatem ostenderent. Nam ad iniquitatem perfe-
ctionem omnes sibi concordant, cum invicem sibi
discordes sint. Pone homines iniqui nequid-
quam à dæmone degenerant: cum enim inter
se contrariissimi sint, tamen in hac diabolica
iniquitate damnificandi domos innocentium
& iustorum familias concorditer inter se uniu-
tur: *Conveniunt in unum ad iustos perden-
dos.*

8. Equidem o Auditores, nolite vobis ima-
ginari perfidiam impiorum hic siltere, quia
modum quendam extraordinarium invenire
studuerunt, quo majori cum securitate bono-
rum integritatem calumniari possint, cuius ne-
quitiæ vos monitos velim, ut in quovis obvio
casu cavere vobis possitis; siquidem laudando

Origenes }
lib. x. in
Job.

Handwritten notes in the right margin, including the word "diabolus" and other illegible scribbles.

vituperant, & bona vobis conciliando damnificat. Fugiebat David perfectionem Saulis, atque ad protectionem Regis Achim, qui in Geth habitabat, recurrit. Rex ille perlibenter illum accepit, & per multas benevolentiae significationes se ei in quovis casu obvio favorabilem exhibuit; dum autem David Regis pedibus advolutus jaceret, nonnulli Magouates curiae Regiae eum agnorunt dicentes intra se: Nonne hic est David ille in regno Israelis adeo nominatus? Nonne hic est miles ille adeo intrepidus, ferarum tetriculamentum, & gigantum formido? Nunquid non iste est David Rex terra?

1. Reg. 12.

Nonne huic cantabant per choros dicentes: Percussit Saul mille, & David decem millia? David horum applausus audiens verba ipsorum in terram cadere non permisit, sed eodem in corde reposuit: Posuit autem sermones istos in corde suo, eademque intime considerando timere cepit: Extimuit à facie Achis Regis Geth. Ehem quid hoc est: Se laudari audit, & timere cepit? Quid si alicui eum tanquam rebellem & humani sanguinis situbundum diffamasset, vel aliud quippiam quod fama ejus praedjudicare, vel Regem ad eum e conspectu suo repellendum, vel adversi aliquid ei intentandum movere potuisset, adversus eum evomissent, justam haberet timendi causam; nunc verò cum heroicas ejus actiones celebrent, quid timet? Refert Polybius Apellem Philippi alicum in more positum habuisse certum quendam Principis intimum familiarum, qui Aratus dicebatur, malignandi, sed cum ejus imposturas falsas esse deprehenderetur, nullus in tota aula erat qui ejus ageandi modum approbaret, sed omnes ipsum velut maledicum hominem exhortescebant. Qui d igitur facit? stylum loquendi mutare cepit: unde accepta occasione calumniandi Taurionem, ut eum Regis gratia excidere faceret, laudare eum cepit in praesentia Philippi dicendo. Quod in tranctandis armis adeo expertus esset, ut nemini cederet, imò cum ipsemet Philippo cedere posset: Novè suscepto criminandi genere Taurionem quendam, quem desicere volebat, miris apud Philippum laudibus extollit, dignissimum affirmans qui cum Rege ipso in castris atque acie ageret. Quid mirum igitur si David se tanquam virum generosum laudari & celebrari audiens malum aliquod suspicari & timere cepit? Novus enim calumniae modus est non culpando, sed laudando laedere, atque evertere alios; concludit Polybius.

Polybius l. 4.

Io. Anto. Velosque c. 1. v. 17. adu. 3. f. 2. 12. co. 1. n. 11.

Polyb.

9. Interea verò faciant quidquid libet, omnia namque in innocentiae scutum evibrata calumniatorum fulmina illud penetrare ad innocentem offendendum minime possunt. Unde Laetantias Firmianus ait: *Tanta est innocentia, ut ad suam tutelam armis non agens, & Hostium pariter subjungit:*

*Integer vix scelerisque purus,
Non eget Mauri jaculis, nec arcibus
Nec venenosus gravida sagittis*

Falsa pharetra

Adeo ut innocens merito cum Propheta regio dicere possit: *Si consistant adversum me, castra non timebit cor meum.* Legitur in hibernis casus quidam non minus stupendus quam compassione dignus. nam in ipsa nocte, quae festum omnium Sanctorum antecedit, diluvium aliquod aquarum in Flandria accidit adeo terribile, ut Oceanus praeter solitum intrumelceat, hinc toris margines in nonnullis locis confluxuque pertergestus sit, ut horribilem, necnuncum si ve in illa Provincia, sive in aliis regionibus si sam inundationem causerit: si quidem aliquas Zelandiae insulas omnino contereit, atque ulterius quasi in universam Hollandiam penetravit, ut haec, sicut & Frisia, inde fessibiles fuerit: stagna saecularum exinde peccatarum adeo ingeas & excessiva sunt, ut non sit possibile eam recensere: possessiones, villae, pultraria, terrae, & civitates in liquidis undis manebant; in sola Frisia ad viginti millia perierunt personarum, quibus fortunam habuit evadendi, cataraetas caeli de novo apertas fuisse, praeritaque Noetica saecula redidisse existimare putat; portò Magistratus Frisiae multas emissas neves ad colligendas aquas innatantes reliquias sepelieda; miseri illius naufragii cadavera continue verò rem audite summè mirandam: in colligulo Schlech in cuius reperitus fuit infantulus qui tempore durantis jam dicti diluvii una cum suo cattulo ad pedes illius jacentes dolente dormiebat. Videte quando terra, caelum & elementa per diluvium armata creaturas mundi hujus ad extremum usque exitum infelice, parvulus infantulus absque ulla inundatione aut naufragii molestia cogitatione in cunis quietissime dormit. Hunc ego casum dum legerem o Auditores exclamando dixi: O innocentia benedicta, quae celo in perniciem hominiam conjurante tranquillo corde obdormis, absque

adque illa vel minima capilli tui laedendi fortitudine! Verumtamen id mirum non est, quia Deus illam particulari cura protegit.

10. Postquam cum Christo duo latrones crucifixi fuerit, milites amborum cura frangerent, *Venerunt ergo milites, & primi quidem frangerunt cruce, & alterius qui crucifixus est eum* idem quoque Christo facturi erant, at quia eum viderunt mortuum, non frangerunt eius cruce. Signatur hic non nihil ad speculandum; scilicet eorum desidero, cur ossa duorum latronum fracta fuerint, non verò Christi? Respondet quidam Toletus, & S. Cyrillus Alexandrinus, morem fuisse ossa crucifixorum frangendi, ut tanto velocius morentur, atque à Crucis innocentis tanto facilius expeditur: ac proinde quia Christum viderunt mortuum, superstitiosum esse censuerunt ad accelerandam ei mortem & terminanda tormenta ossa eius frangere: *Non enim frangebantur cruce, nisi ut citius morentur.* Orogens, vult quod integram Christi corpus manerent, significans cito venturum, sancti Patres Augustinus & Chrysostomus conformant se Jo. Evangelistæ verbis dicitis: *Facta sunt enim in hoc, ut Scriptura impleatur: Os non comminuetis ex eo; atque idem collationem, Christi pedes integros mansisse, ut figuram corresponderet figuræ, agno scilicet illi de quo Deus de libro Numerorum præcipit dicens: *Os eius non confringent.* Et in libro: *Nec os illius confringent.* Ubi Chrysostomus subiungit, quod licet de Iudaorum a quo hoc dictum sit, transivit tamen figura illa ad cruciatum. Verumtamen omnibus hæc responsio non obstantibus videtur mihi iisdem locis opponi posse difficultatis substantiam per eadem minime elerari: nam hæc etiam responsio suppositis adhuc manet quæstio: cur necque Paschalis, nec Christi ossa fuerint confracta? Poterò videamus, an David Propheta Regius aliquod nobis ad huiusmodi difficultatis, quæ veteris non est vulgaris, intelligentiam lumen subministrare possit: Hic enim dum cum Doctore adversario suo, qui erat potens in iniquitate, ut inquit Sanctus Augustinus & a quo ad mortem usque infestabatur, loqueretur in hæc verba prorupit: quid tandem o Dohech per malignitatem tuam meæ illaturus es innocentie mali? forte eam opprimere, conterere, sepe ut desideras? quantum o infortunate deciperis? Satis malignas technas tuas novacula frangerede: *Sicut novacula acuta fecisti dolium,**

quasi diceret: quas adversus meam innocentiam fabricasti infidiarum machinas, novaculae fuerit similes, quæ capillos radit, sed ossa non penetrat; id est, ad prosternendam innocentie meæ constantiam & integritatem non pertingunt: *Ecce quid faciunt Sancti mali, capillos radunt,* inquit Sanctus Augustinus. Nunc ad crucifixum Redemptorem nostrum revertamur: quid sibi vult quod non frangerunt eius cruce? Nimirum per hoc significatur, quod licet pessimum linguarum suarum novacula extrinsecus raserint calumniando vitam suam, per impollutas & testimonia falsa, ad hoc tamen prævalere minime potuerunt, ut videlicet interiora ossium suorum penetrare potuerint, aliquid puritati innocentie suæ damnum inferendo. Unde eruditus ille Poëta sapientissime cecinit:

*Sed licet & barbam secet improbus atq; capillos
Nil tamen is iusti prorsus in ossa potest.*

Tac. Bil. l. x
anthol. 51
f. 79. co. 2

Permittant igitur innocentes, malevolos a mulos suos suam adversus virtutes illorum evomere perfidiam, ipsi nihilominus quam diu sub protectione DEI illos defendentis commorantur, securi dormire & hilares dicere possunt: *Si DEVS pro nobis, quis contra nos?* Ordinantur Scribæ & Pharisæi Apostolis, quas excogitare possunt, calumniarum technas, malignando eos tanquam si Seniorum præcepta transgressi fuissent, non lavando manus dum mensæ sunt accubaturi: *Non enim lavant manus suas, cum panem manducant,* quia lynam allant, & cælum pugnis percutit; discipuli enim Deum habent qui eos defendit, eorumque causam sibi vendicans pro ipsis dicit: *Quare & vos transgredimini mandatum DEI?* Judas igitur Magdalenam pro suo habitu velut imprudentem arguat, eò quod unguentorum suorum pretium Magistri sui pedibus potius, quam pauperum necessitatibus impenderit: *Quare hoc unguentum novæ vanitatis trecentis denariis, & datum est egenis:* nam ipsa tacente Dominus pro ejus defensione loquitur dicens: *Pauperes semper habetis vobiscum, me autem non semper habetis?* Defendit MARIAM à murmuratio cap. 12. ne iudæ, inquit Cardinalis Toletus. Imperatur Ioan sol. innocentie Susannæ integritas falsis criminum ramoribus; prodeant duo senes falsarii, ut ipsam velut impudicam accuset, condemnatur à Iudicibus male informatis, sine iudicio ad lapides

Ioan. 12

Tolet. in
cap. 12.
193. in
comm.

Handwritten notes in red ink on the right page, including the number '25' and some illegible text.

Dan. 13.

Heb. Pint. ibid. fol. 683.

Isa. 53.

Ioan. à S. Geminiano lb. 5. cap. 46. fol. 193. col. 2.

Chrysof. ibid. fol. 10. col. 4. lit. L.

Lawr. in sim. cap. 2. de inco. confictu.

pidēs, DEUS enim erit, qui viri maturi sapien-
 tiam puero donabit, ad ejus innocentiam vindicandam: siquidem *Suscitavit Dominus spiritum pueri*, fecit enim Danielem quendam in publicum prodire, qui in annorum teneritudine senem se esse probavit, dum velut Advocatus illius Susanna puritatem à malè consulcorum calumnia: omium suorum accusationibus defendit: *Vi eximiam Susanna honestatem, & innocentiam declararet*, Servi Dei ob suam innocentiam in Scriptura ovibus comparantur, ac proinde Isais Propheta de Filio Dei, qui innocens ad mortem properabat, dixit: *Tanquam ovis ad occisionem ducetur*. Multa repetuntur inter ovem & innocentem analogiæ, quas tamen brevitatē causa prætereo, & solum cum Joanne à S. Geminiano dico, mansuetum hoc animal ab omnibus aliis valde differre, siquidem natura nullum ei armorum genus subministravit, nec offensiva, nec defensiva, cum tamen leoni ferociam, tigridi crudelitatem, urso ungues, lupi dentes, erico spinas, vulpi asturtiam, lepore cunctus rapiditatem, serpenti venenum, avibus alas, piscibus pinnas dedit; ac verò ovis nihil habet, quo se à lupi ingluvie defendere possit: *Nullam natura dedit ei armaturam: quia nec cornua ad feriendum, nec ungues ad sciendum, nec dentes ad m. videndum*: cujus hæc esse rationem credo: quia nimirum à suo pastore protegitur & defenditur: & in hac consuetudine ad propositum nostrum faciens similitudo: siquidem & innocens securus degit sub protectione DEI, cui proinde David dicebat: *Domine custodite, Dominus protectio tua*; cujus rationem reddidit Chrysostrmus, dum ait: *Ve suis expugnabilis, valens & potens, ut trophæum erigas, ut referas victoriam*.

II. Scio equidem, quod dum homo quippiam adversi in fama patitur, valde inde exacerbetur, & tamen hodie Discipulà Scribis & Phariseis per calumnias pungi se audiunt, & silent: quod B. Laurentius Justinianus miratur, dum ait: *Ab adversariis veritatis iusti opprimuntur & tacent?* Verum cur exacerbentur per calumnias, si hæc in honoris sui incrementum potius quam decrementum cedant? Adhibeat igitur malevoli omnem quem possunt, ad opprimendam innocentiam, virtutum suarum virtutem, qui eandem nihilominus magis magisque sublimari videbunt. Vident maledici linguarum suarum aciem ad præscindendos pulcherrimæ arboris ramos,

quia eandem magis magisque virefcentem, se-
 alque propagines progeminantem vident.
 Innocentia etenim est veluti linum, quod inter calumniarum pectines magis magisque paritificatur: nihil differt ab auto, quod è flamma purius egreditur; exufflet calumniarum venti ad extinguendum famæ suæ lumen, qui eandem licet in viri ex calumniis emergere immamque læsam magis aogefete conspicere potest: *Crescit spirantibus auris*. Deutes lepi hæc habere virtutem dicuntur, quod can equinæ infixi equum generosorem reddunt: idem innocenti accidit, qui postquam ab his maliguis lupis malignitatis læce dentibus morsum accepit, inde præstantior & speciosior redditur apud Deum & apud homines: una pedibus calcata, & torculari pressa vini suavitissimam nobis dulcedinem subministrat; citum sincerius efficitur, quando olivæ sub lapide molari graviter compressæ gemunt: granum quo magis infestatur, nunc singuli percellionibus, nunc ventis labri agitatoribus, tantum efficitur melius & probius arboris quantomagis aëris injuriis, & ventorum turbulentis expositæ sunt, tanto conspicuntur in ventis pluribus floribus & frondibus conspiciunt, in rostrano vero copiosioribus fructibus ornantur. Justitiam magis ab hominum sceleratorum furis & iniquitatum eorum ventis impetuntur, tanto majorem sibi acquirunt ad florendum in virtutibus, & fructificandum in meritis vigorem; uad si de sancta Blandina scribit Emilianus: *Eccè profanus hostis nunquam tantum prodesse obsequio, quantum proficit gladio: mihi quoque replicare licebit, quod mali pro laudis bonis afferant per virtutem, quam à laeturi fuissent per varios in eorum laudes paragonicos vel encomia.*

12. Spiritus Sanctus de iis iustis, qui dum alii famam eorum tradunt, spem suam in Deum collocatam habent, loquens dicit: *Perfecisti eis qui sperant in re in conspectu filiorum hominum*. Potiò quod hic scitò sit de iis qui bonorum integritatem lætant, certum est, & ex eodem loco deduci potest, præ ipso verò ex verbis antecedentibus: *Qui loquuntur adversus iustum iniquitatem in superbia & in superbia cordis, & in abusione oris, dicitur Hugo; nec non ex eo quod sequitur: Proreges eorum in tabernaculo tuo à contradiitione linguarum. Hoc supposito cum Latino obsecratum est, quod ly. in conspectu, in duabus linguis*

vos attentè & libenter auscultaverit, ego illum
 voci meae autem praeuisse censebo : *Qui vos
 audit, me audit* ; quisquis autem vos contem-
 nere praesumpserit, injuriam hanc raihim et
 ipsi illatam esse interpreta bor : *Et qui vos sper-
 nit, me spernit* ; sive ut Titus Bostrensis declarat :
In me vestra redundat contumelia : quasi dice-
 ret : scio vos homines justos, sanctos esse, vos
 etenim estis oves gregis mei, qui innocentiam
 sanctitatis characteribus in fronte descriptam
 portatis, dicite proinde omnibus illis, qui tem-
 merario ausu vestram impugnant integritatem
 volent, ut firmiter sibi persuadeant, hanc se con-
 tumeliam divinitati meae inferre, illoque non
 vestram coartaminare famam, sed meum hono-
 rem & exultationem : *Audiant, pensent, et
 metuant haec increduli & rebelles, per-versi, duri,
 pertinaces, indociles, proprium sensum festinantes,
 quod vobis obloquendo non mediocriter peccant,
 nec viles parvi pendunt personas ; sed cum cujus
 dignitate, & excellentia non est finis, unigenitum
 Dei, scribit Dionysius Carthulianus*

17. Porro veritatem hanc per passum quen-
 dam S. Luca in Actibus Apostolorum confir-
 memus. Saulus namque ut conceptum erga
 Christianos furorem suum evomeret : *Accepit
 Epistolam in Damascus ad Synagogas, ad damni-
 ficandum Discipulos Christi, etque fideles,*
 qua commissione accepta, iustissimum se illis
 declaravit inimicum, jurando quod illis iniuria-
 turus esset verbis, & factis eos persecuturus ;
 cum dormiret in plumis, in spinis se
 jacere putabat, nisi loco somni & quietis inno-
 centem Salvatoris gregem persecutionibus in-
 quietaret ; fidulque quasi per heneceus impa-
 tientes, aliud effraenis passionis suae componendae
 remedium invenire non poterat, quam per sa-
 viciem & crudelitatem Christianismi exitio &
 totali exterminio studendo. Suam in Hebra-
 isini auribus contemnendam esse famam exi-
 stimabat, nisi nova quotidie vel sanguinolenta
 vel mortalia Christianis per ipsum illata ejus-
 dem auribus innotescerent ; Perpetuae signa-
 via arguendum, & severa poena castigand-
 um esse putavit, quos ad Principes Sacerdo-
 tum suae ingenti Christianorum sive capivo-
 rum, sive occisorum manipulo rediret. Suos
 honores melius triumphate non posse credebatur,
 quam inimici sanguinis fluminibus innotando,
 nec victoriarum suarum vex illa superbius expli-
 care putabat, quam in montibus ex congelatis
 Catholicorum cadaveribus erectis, jamque

versus civitatem Damasci ut proficere in
 prociectu erat, quando anac in itas eudis Co-
 ces, vel favissim Megaræ venenum lura-
 vomendo, nunc velut equus indomitus & e-
 franis praecipitater currebat, quo illum cho-
 leræ stimuli adigebant, videbanturque quod
 do ferro comminando celo panter & certis-
 midabilem redderet. At verò Deus ille, qui
 nuro suo cuncta regit & gubernat, qui quere-
 lorum sphaeris morum imperatur, qui quere-
 qui cunctum sitit, ingentem quendam & sphe-
 descendentem nobis exercitum armavit, equo-
 stuosum & humidum hunc Ecclesie persecu-
 rem aggredias, si non mortuum, saltem me-
 tificatum è sella in terram dejecit, quasi diceret
 Tunc mecum certare praesumes, o Saulus Tu
 me exterminare contendes, in meam durtam
 conspuisti : tuos contra meam personam furor-
 res exaces ? *Saul, Saul quid me persequeris ?*
 Et tamen cor ejus tremere, palpitantem me-
 bra, omnesque animi spiritus languere, ut
 iam en debili aggressorem suum intente-
 potius quisquam esset. *Quis es Domine, neque
 flagiti in sum à Filio Dei sibi exprobans
 dicit : Ego sum Iesus, qui in te persequar.* No-
 rum quod audio : Saulus non persequere
 Christum : sed Christianos : Cur igne Chri-
 stus semetipsum persecutionibus Sauli nihil
 lamentatur : loco illorum verborum : *Quid me
 persequeris ?* dicere potius debebat, ut ob-
 vat Sanctus Pater noster Augustinus : *Quid
 persequeris fidelis meos ?* Eam verò Christi-
 modo loquitur : quia qui molestus est ferre
 Dominum ostendit, qui male tractat dicitur
 los, contemnit magistrum : & idem Christus
 Saulem contra semetipsum se exercebat
 dum suos persequitur Christianos. Decem
 vitam eripere contendit, qui innocenti morte
 in fente moleur. Unde Sanctus Marialis : *Pa-
 illis qui vos persequuntur, non vram vos
 Deum persequuntur, patitur enim Deus in vobis
 quorum creditus*

16. Verum enim verò linguae maledice ob-
 hilominus aliud non proficentur, quam lacere
 dentibus, & moribus adimere Sacerdotum
 hominum integritatem, adeo ut scem Titus se
 eà die Imperatorem non fuisse videbatur, qui
 nullam imparitatis fuisse gratiam, ita hinc
 homines non fuisse, aut diem perditum esse vi-
 detur, in quo contra honoratarum personarum
 bonitatem aliquam non composuerit fer-
 tam, tangendo illos in exultatione & facili-
 tibus.

Titus Bostrensis in Car. D. Tho. ibidem

Dionysius Carthul. ibid. art. 26 f. 176. a. 2. lit. Et.

Act. 9.

Hoc sensu Deum per os Davidis Pro-
phetæ lamentando locutum fuisse existimo,
dicit aut: *Nonne scient omnes qui operantur ini-
quitates, qui devorant plebem meam ut cibum
panis? S. Athanasius, qui hunc passum exponit,
ita legit: Deliciant innocentem: Verum cur pa-
nis mecum horra autur: Ut cibum panis? Idemmet
S. Athanasius dicit: Ut perinde ac si commederent
cibum panis, ut delictantur in spolis innocentium:
Cui Hugo Cardinalis etiam consentit videtur,
dum ait: Ut cibum panis, felicitatem delectatione,
ostendendo se nihil ita appetere quam calumni-
ari in nocentes exstimantes se Deo sacrificium
aliquid offerre, quoties bonos in festandi com-
munitas eis monstratur: *Delectantur in spolis
innocentium* Præ ceteris verò S. Patet nollet
Asperitatis verum huius metaphora sensum
tergite videtur, si reflexionem fecerimus, quod
Propheta non dicit: *Ut cibum carnis piscis, la-*
in melle pomi, vel aliorum similitum. Pro cu-
jus intelligentia observanda est disparitas, quæ
est inter manducare panem, & manducare
quædam alium cibum vel alimoniam: hæc enim
nunquam manducantur, aliquando verò
non, sed panis quotidianus est, quem comedi-
mus, in meridie & vespere: *Cetera quæ
manducantur, possimus modo ista, modo illa man-
ducare: non semper hoc ulus, non semper hanc, non
semper istam carnem, non semper hac pomæ, sem-
per eam panem.* Propheta igitur tanquam
dicitur Dei dicitur vult: *Devorant plebem meam,
sicut devorant, sine intermissione & sine cessa-
tione.* Nusquam videntur satiari, licet à ma-
ne usque ad vespeream, nihil aliud facerent,
quam innocentium bonitatem lacere.*

17. Merito igitur dici possunt similes statua
in Palæstrâ adæ nominatæ & famosæ non so-
lum Romæ, sed & per universum mundum;
hæc ætiam statuam, quæ alieno ore loquitur,
nonnulli maledici multa dicere faciebant con-
tra honorem & reputationem Magnatum.
Unde Gubernator Romanus, ut inconvenienti-
as, quæ hinc aliquando oriri possent, obvia-
ret, statuam illam in medio tollere & in Tybe-
rim projicere statuit, id quod à nonnullis sub-
odoratum effect, ut Palæstrinus mane sequenti
significaret, quod si ad hoc ut tacere cogeret, ut
illam in sinum conjicerent, factus sit sicuti
statua, quæ plus in aquis, quam in terra cantant.
Ita hi mali semper contra bonos obloquuntur,
sive sint in terra summa prosperitatis, sive in a-
quæ aditum, semper etenim instigant

calumniandi bonos pessimæ naturæ ductu ur-
gentur. Verum non est quod dubitent, quin
tempore quò minus cogitant, ea sint proba-
turi supplicia, quæ Deus iustus malorum vin-
dex talibus daturus erat: *Scient in pœna, quod
ignorant in culpa, scilicet Deum esse puni-
torum, affligat Hugo Cardinalis. Unicum
duntaxat supplicii exemplum vobis recensebo,
quod plurimorum loco, quæ adferre possum,
sufficere poterit. Diospoli accidit quod latro
quidam tenerum occideret infantulum: Oc-
ciderat puerum quendam adolescentem (inquit
Abraham Bzovius) forte quia is latrocinii
suis impedimento erat, aut ob aliam quamcum-
que causam, ejus Scriptor non meminit: af-
firmat igitur umbram huius innocentis infan-
tis occisorem in omni loca, quo ibat, semper
inspectum fuisse hæc lachrimabilibus vocibus
querulando: *Quare me occidisti? quare meum
sanguinem effudisti? Eheu ò homicida, in quo
te offendi, quod vita me privaveri, non scio
me tibi unquam fuisse fastidio, & tamen ma-
nus tuas innocentis pueri sanguine maculare
audes: Quæ impropria aded homicidam hunc
molestabant, ut nec die, nec nocte aliquam
ei requiem indullerint: accumbenti ad mensam
umbra se ejus oculis objiciebat, aded ut ex-
territore expavesceret cibum capere non posset;
quanto ad captandam quietem somnus oculis
imminebat, apparebat hæc umbra exclama-
mans contra ipsum, ita ut inter noctis umbras
oculos suos claudere non valens vigilare cogere-
ret. O quanta pœna, ò quale tormen-
tum: tandem errorem suum confiteri, seque
in manus justitiæ consignare coactus fuit, ut
tot mortes quotidianas unâ morte exsolveret:
Pœnam scelus præmeritam Diospoli subit. Quis-
quis hujus defectus reus est, alieno malo sapere
dicat, vitæ quæ suæ seriam emendationem in-
stituat. Secus enim ab istibus justitiæ vindica-
tivi Dei exemptus non erit. Vos autem qui
innocentiam diligitis, enixè rogo, ut eidem per
charitatem subveniatis, utpote quæ indiga est
ejus auxilii, quod in pauperum beneficium red-
dandat.**

Hugo Car-
din ab
supra.

Abraham
Bzovius
in Domin.
2. o. pess.
Trim. conc.
3. fol. 457.
col. 1.

PARS SECUNDA.

18. *Quare & vos transgredimini mandatum
Dei: Cavillatores in laqueos, quos in-
nocentibus tetenderunt, ipsimet communiter
incidunt, & corrumpunt in foveam aliis præpa-
ratam:*

Handwritten notes in the right margin, including the number '26' and some illegible text.

Aug. in
Epi. 34 f. 55
60. 2. 1. E.

ratam : Incidunt in foras quam faciunt, & captio, quam abscondunt, comprehendit illos: certissimum enim est quod ut dicit S. Pater noster Augustinus: Nemo malus, qui non sibi prius noceat: & postea subiungit: Equidem dico, quod malitia tua ut alteri non noceat fieri potest, ut autem tibi non noceat, fieri non potest. Sagittæ ab arcu vibratæ in sagittantis caput sæpè recidunt, fabricet licet Perillus taurum æneum, ipse tamen primus erit, qui iubente Phalaride ejus accipere debet experientiam, unde Propertius:

Propertius &
Claudian.
l. 1. in
Intro.

Non est lex æquior ulla
Quam necia artificem fraude perire sua.

Huc ad his ò scelerate, quando maledicentiæ sagittas in personam honestam, quæ rebus suis prospicit, & nec tibi nec aliis fastidiosa est, ejacularis, quid tibi te facere imaginatis? nunquid ad vertes illas rectorum in te convertit ubi enim de innocentibus maledicere perrexit, ab omnibus habebis inquietus, fastidiosus, impertinens factorum alienorū observator, calumniator, malignus, importunus, perfidus, falsarius, maledicus, iniquus, sceleratus, lingua venenosa, instrumentum diaboli, & quilibet de te tacite ridendo dicit: Congregavit iniquitatem sibi, id est, ut explicat Sanctus Gregorius Episcopus Neocæsariensis: Et quis alteri insidias molitur, imprudens sibi ipse primo & soli insidias struit, cani similis est, qui calumnia dente mordet qui te offendit, de quo proinde eruditus ille scriptum reliquit:

Psal. 40.

D. Greg.
Neocæs.
orat. 53.
6. 10.

Et quos nulla gravant noxia, dente petunt.

Andr.
Alciat.
Embl.

Sed damnum totum in te convertitur, prout ingeniosè Poëta ille ad hunc fortè finem notavit, dum ait:

Vi canis in lapidem dentem tibi fregeris ipsi.

Balas Bo-
nifac L.
penulis C.
de lig. aut
hoc amplius
C. de fidei
D. Arba.
ibi f. 135.

Estque sententia à legibus humanis, nedum divinis promulgata, cum dicitur: Dignum est fraudem in suum auctorem retorqueri: Et Sanctus Athanasius super citata Psalmistæ & regii Prophetæ verba asserit (descendendo ad particulare) damnum quod in calumniatorem recidit, & corporis pariter animæque perditionem respicit: Congregavit ad damnum suum iniquitatem sibi, in detrimentum animæ & corporis. Quapropter Pharisæi & Scribæ Christi disci-

pulos censeant, quod seniorum præcepta non observent non lavando manus, dum mensæ incumbunt, erit enim tempus quando audiant Salvatorem eos tanquam divinarum legum transgressores reprehendentem: Quare & vos transgredimini mandatum Dei, quod dicitur: ex hoc quod discipulorum meorum actiones consideratis, occasionem mihi præberis, ut ego vestras quoque observem & condemnem. Vestrum dicite: Quare transgredimini in vos recidit per meum dicere: Quare & vos transgredimini. Etenim pulchram quandam ad hoc propositum invenio historiam. Certus quidam pirata, cui nomen Donides, discumbat per mare prædando, unde semetipsum, summæque familiam sustentare possit, at verò fluctibus fortuna voluit, quod dum fugeret, ab aliquibus navigiis captus, & in servitutem redactus ad Alexandrum Magnum perducus fuit, à quo severè reprehensus quod mare infestasset, & ex rapinis vitam traderet, quæ actiones videlicet vitam humanam dedecet, pirata abique illa formidine Alexandro intrepide respondit: Et quare tu cor bellis mundum infestas? Ego sum ab omnibus vocor, quia in miserabili quodam ligno in mare prædaturus excurro, tu vero cum exercitibus armatis per mundum vagaris depredans civitates, ut Imperatoris tibi nihilum aquiras. Quod ego rapinis dem operam, id ipsum paupertas mea causa vitæ; at verò quod tu in regias provincias ad te rapias, id ipsum ab insatiabili tua cupiditate procedit: unde sicut magister ille Macedo piratam reprehendens dixit: mare infestas: ita ille reprehensionem contra eum retorsit respondendo. Et quare tu opprimis iniqui eodem profusè nichilo Saluator noster coram Scribæ & Pharisæos utitur: Hac arte in seipso Christus qui videns, quod Scribæ & Pharisæi discipulos suos reprehendebant, cum sanè in seipsum & peccatis essent pleni, in illos reprehensionem retorquens ait: Quare & vos & c. inquit Didericus de la Vega.

19. In memoriam vobis revocare potestis quot inventiones sibi Jacob adversus Josephum fratrem suum machinatus fuerit, necogereatur: volebant etenim eum in primis occidere, postmodum in cisternam quandam demittere, ut moreretur fame; tandem rursus Josephum eum venderunt: at verò impetrentur conceptæ rethorice contra ipsosmet conceptæ fuerunt, disponente divina bonitate, ut ejus venditio via esset ad sequentes ex-

cellentias & dignitates, & quia illum vendide-
rant, ideo adolare debuerunt: *Consulans, & at-
tentans inquit Chryostomus* & suam declavant
in iudicium: at sapiens & omnipotens Deus insidia-
torum mansurare etiam invidios facit dispositioni sic-
tatorum. Quisquis calumniarum pilam in in-
nocentia lapidem excutit, adversus seipsum
redire compellit. Audite S. Basilium id ipsum
expressis dicentem, dum ait: *Consilium adversus*
injustitiam in caput maligni consulantium retor-
quetur, quemadmodum & sela, que semel incide-
rit in corpus solidum, non cadunt, sed reperculsa
in sui jaculatoris visum. Id quod etiam Ecce-
lesiasticus confirmat, dum ait: *Qui in alium mittit*
lapidem super caput eius cadit. Opum igitur di-
dit Chryostomus, quod impius in suamet
aqua coquatur, & sustinet armis sese vulneret:
Ipsius propriis armis capitur. Scriba & Pharisaei
Christum & discipulos ejus per unicum: *Quare*
semper nolebatur; verum per idem: Quare a
Caesare vulnerati fuerit dicente: Quare & vos
nolebatur, &c. Est enim solemnitas Dei con-
tra in damnum peccatoris omnes illas re-
tortere malignitates, quas contra iustum molit-
ur. Loquitur hac de re casuum in sacra
Scriptura expellens experientia, cum lingua
admonitionibus demonstrandum invenitur in-
habet.

so superbus Aegypti Monarcha Pharaon su-
perbia caput, ne forte sceptrum suum aliquando
ad manus devolveretur Hebraeorum, ita ut hi
dominarentur in Aegypto; atque ideo ut hoc
impediret, iniquissimam legem condidit, nimi-
um ut omnes ab Hebraeis nati masculi in flu-
minis undas projicerentur, ibique suffocati in-
venirent: Praecipit Pharaon omnipotenti suo dicens:
Quisquis masculini sexus natus fuerit, in flumen
proiciat. Porro Deo ita disponente Moyses sub
hoc edicto nascitur, cujus genitores, ne poenam
cruelis vel mortis incurerent, eum in scissella scirpeae
inpositum morti consignantes, undis relique-
runt praedam. Quid sit? Filia Pharaonis ani-
mi causa ad flumen concedens, vidensque scis-
sellam hanc in flumine fluctuantem, curiam puel-
larum gratiae sui praecepit, ut eum tolleret &
adduceret. Quae domum eum ex aquis eripuisse
& salvasse, mirata est ejus pulchritudinem di-
ctas de quam pulcher puerulus, videre an conspi-
ci possit usquam facies elegantior: haud dubie hic
intelligitur, quantum aspectus ejus declarat, ex
superbia est Hebraea progenitus; Regia igitur Pha-
raonis filia ad palatium suum portata, eique nu-

tricem quandam adhiberi iussit, quae ipsum om-
ni cum sollicitudine haud secus ac si filius esset
educaret; imò ut Josephus Hebraeus scribit, ip-
semet Pharaon, dum Moysi inter brachia sua ja-
centi abblanderetur, diadema suum tegum e ca-
pite suo sublatum, in fantuli hujus capiti im-
posuit quasi adversus semetipsum israhel quoddam
omen prognosticando fore, ut regnaret ille, quem
Rex Pharaon voluit necare. Unde accidit quod
lex contra innocentes Hebraeos edita in condi-
toris retorquetur praedictum; nisi enim lex
illa condita fuisset, non fuisset unquam Moyses
flumini expositus, nec a filia Regis inventus &
educatus, quae fuerant media ad Moysen exal-
tandum, Pharaonem verò ejusque Aegyptum
deprimendam opportunissima. *Certe Domini*
voluntas ita promovet (inquit Lypomachus) ut
Pharaon longe aliquid agens adjuverit potius volun-
tatem Dei tyrannide sua, quam impediverit. Et
postea concludit: *Sic parabatur a Rege contra*
Regem volente Deo. Cui opinioni sanctus etiam
Augustinus consentit, scilicet Pharaonem aliis
machinando interitum, suam in infelicitatis pro-
priae factum esse fabricam: *Competens processit di-*
vina vindicta, ut suis afflictibus punirentur. Ad-
diminandum Dei populum edictum promul-
gatus, ut omnes occidantur masculi, & ex eodem
edicto populi Dei incrementum suam desump-
sit originem. *Augetur populus dum opprimitur,*
& dum putat minus, quotidie crescit, inquit Augu-
stinus.

21. Quot terra Daemon adhibuerit, ad insti-
tuendam universalem corporis & membrorum
Jobi anatomicam, notum est passim apud om-
nes. Neque enim miserabilis ejus vita tot erat
vulnorum recipiendorum capax, quor eum ini-
micus infernalis exculcerare novit: *Percussit Job*
ukere pessimo a planta pedis, usque ad verticem ca-
pitis; at verò quis est qui nesciat, quod vulneta
corporis, rubini sint animae, & carnis calamitas,
spiritus felicitas existat, unde Apostolus ait: In-
dicavi tradere huiusmodi Sathana in interitum
carnis, ut spiritus salvus fiat. Eodem igitur tem-
pore quo Daemon adversus Jobum integrum
malorum exercitum, anima Jobi adveitum ip-
sum integrum atque exercitum perfectionum;
unde liquet quod aliis malignando homo se-
metipsum per seipsum maxime damnificet. Audite
& Ambrosium: *Magna potestas, magna gratia, Amb. li. de*
quis imperat Diabolo, ut seipso destruat; se enim poen. c. 13.
destruit, hominem quem tenendo supplantare stu-
det, ex infirmo fortiorem efficit, quia dum carnem l. c.

Lipom. in Exod. 2. v. 6.

August. ser. 89. de temp. ser. 2. f. 172. co. 2. & 3.

Job. 2.

1. Cor. 5.

Amb. li. de poen. c. 13. f. 50. co. 1. l. c.

Handwritten notes on the right page, including the word "diabolo" and other illegible scribbles.

debilitat, mentem ejus corroborat. Illuditur ergo Diabolus, ut ipso mortis sua vulnere contra se armet, quem debilitandum putavit.

22. Totius Hebraei capta congregata fuerit ad ineundum consilium & determinandum quid agendum sit circa miracula adeo rara à Filio Dei quotidie patrata. Nos videmus quotidie, inquam, hunc Christum talibus signis gentem nostram posse trahere, quia verè oblitiscenda sunt. Doctrinam quandam constantè disseminat ab omnibus minimè receptam & approbatam, & quis scit, an non forte Romani videntes nos hoc dissimulantes in ipsum non animadvertentes, ad verum nos concitari per congregatos exercitus nobis non fiat paratè bellum; quod si fieret, in extremum res nostræ abierit exterminium, ideoque huic gravissimo inconvenienti mature & solide obviandum erit. Seponenda hic sunt omnia interessè propria, & unica publicæ salutis à nobis consulendum erit, hæc etenim nobis cordi esse debet, hanc nobis ob oculos continuo positam habere debemus. Memento hæc vestram esse patriam, à cujus conservacione omne bonum nostrum dependet: perditâ enim patriâ nostrâ, omnia bona nostra hæcenus à clementia cæli nobis concessa pariter perdemus. Quid igitur de hoc Christo statuendum nobis erit? Quid nostra interessè de ejus miraculis curate? Quid ad nos spectat, quod unicuique tantum à lepra mundet, & tum demum scabie quadam omnes inficiat, qua omnes fricando & scalpendo vexemur & molestemur? Quamobrem quid facimus? quia hic homo multa signa facit? Si dimittimus eum scire, venient Romani, & tollent locum nostrum & gentem. Ecquid tandem in hoc conciliabulo determinatur? Meru Romanorum, & ex timore perditionis patriæ commoti, mortem Salvatori inferendam esse decreverunt. Expediit ut unus homo moriatur pro populo, ne tota gens pereat. Notate obsecro punctum istud, Hebraei etenim Christum occiderunt, ne venirent Romani, & tollerent locum patriæ & gentem. Jam verò scimus omnes, quod justè eo modo res eorum acciderint, quo ipsi fuerunt suspicati. A Romanis namque contra eos motum est bellum, amiserunt Civitatem, gentem, regnum & imperium, maximæque super eos inductæ sunt miseræ, quæ unquam in toto fuerunt mundo auditæ. Optimè factum, neque enim meliora merebantur. Occasione quam captant ad concludendam alicujus innocentiæ mortem, conversa est contra ipsosmet,

fuitque omnium calamitatum, quibus postea succumbere debuerunt, unica & sola origo. Hujus rei fidem nobis faciat Euthymius, dum ait: Prætextum sumptum occidendi Christum, ne à Romanis interfectioni traderentur, qui verò occiderunt interfectioni traditi sunt, & qui fecerunt ut effugerent ea quia fecerunt, non effugerunt.

23. Habuit quidem ab æmulis suis valde infestatus David, aliquosque patientiam, tandem verò intermittere non potuit, quin hisce verbis contra eos erumperet: Quousque irruitis in hominem? Quousque vos impu exponit S. Athanasius, irruitis id est, congregamini. Legit Hebraeus in hominem innocentem, addit Athanasius, quasi diceret, quando ò persecutores mei, me calamitando saturabimini? Nunquid advertitis quod perfidia vestra, quas mihi intritis, in vos revertantur, vosque sagittarum inflat transigent? Interficiis uni versi vos. Ego quidem innocentiæ scuto munitus sum, in cuius defensionem secure confido, vobis autem colliso capite retri continget: In vanum irruitis in me, quia mihi nocere non potestis, sed vobis ipsi nocetis, qui interficiis uni versi, non me, sed vos. Concludit Hugo Cardinalis.

24. Terminemus præsentem discursum per id quod S. Lucas in suo Evangelii Codice nobis recenset. Verbum etenim incarnatum in domo Simonis mensæ accumbens videbat se non cura illis urbanitatis & benevolentie demonstrationibus receptum esse quæ illis temporibus in solemnibus usibus solebant; mox ut vidit Magdalenam pedibus suis advolutam, & quæ eisdem lachrymis suis rigabat, unguento ungebatur, & devota iisdem infigebat oscula, ad Simonem conversus, suos ei defectus appetit objicere, dicens: Simon intermittere nequeo, quin contra te lamentem, hanc autem mulierem deprecem; utpote quæ tuos sua pietate & urbanitate supplet defectus; Ingressus sum domum tuam, tu autem solita mihi benevolentia signa exhibere neglexisti, aquam pedibus, fronti osculum dando, oleum capiti infundendo: Intravit domum tuam, aquam pedibus meis non dedisti, osculum mihi non dedisti, oleum capiti meum non unguisti. Enimverò Modestus quidam circa hoc difficultatem quandam movet, & caulam inquit, cur Salvator noster hanc inurbanitatem Pharisæo non exprobravit; diu ante, sed ad advenitum usque Magdalenæ distulerit? Nam forte defectum hunc antea non animadvertit? aut illius

Joan. II.

Illius ob alium dicitur interuentem obli-
tus fuit? Notavit quidem errorem, sed compa-
ssionem tantum permittit, & dissimulavit. Cur
igitur postea adueniente Magdalena eum ad e-
um impugnat & erprobavit? Dicam breviter.
Phariseus inquit Medici malum scrutatus est, &
libenter illi pessime fecit: voluit obloqui & ob-
trechare Christo Domino dicendo: *Hic si esset
Propheta, sciret utique quia & qualis est mulier,
qua tangit eam quia peccatrix est.* Unde mirum ut
persecutus in auiorem suum resiliit, qui inde
consensus remansit. Abigitur, & adversus inno-
centiam obloquere, & vide quidnam inde luera-
bit. Hoc infere volebat doctus ille Episto-

larum S. Pauli interpres, dum ait: *Deus suppli-*
ciorum rotam, quam impij adversus iustos vertere
vellent, super ipsos tandem reverterit, proprijs co-
rum machinationibus & consilijs in ipsorum capi-
ta reductis, ut suamet necis artifices esse viderentur.
Quid igitur vos iuvabit, si in innocentiae peri-
cium conspiratis, quando ipsa sub Dei prote-
ctione constituta a mulorum suorum ictus ne-
quaquam curat? & omnium malorum farrago
in vos retorquetur? Amate igitur bonorum in-
nocentiam, malignitatem autem impiorum o-
dio habete, & cum benedictione Domine abite
in pace.

10. Anto.
Velasq. in
ep. ad Phi-
lip. ad. n. 2.
f. 273. co. 3.
n. 3.

S E R M O XX.
IN FERIAM QUINTAM
DOMINICÆ TERTIÆ
QUADRAGESIMÆ.

Et continuo surgens ministrabat illis. Luc. cap. 4.

Quisquam datur omnium bonorum
Deus inimicum infernalem qui in crea-
tura rationalis petuicem omnium suam
evomebat tyrannidem fugasset & ex-
cessus Synagoga Capharnaica egressus ad
Synagoga pauperum piscatoris domum se contu-
dit. *Leti introiit in domum Simonis; ubi pia quæ
dam mulier, conjux fratris S. Barnabæ, mater
quorundam & S. Petronille amica lecto affixa ja-
cens, tum decrepita ætate annorum, tum à
malignis febribus malignitate miserissime ad ultque vitæ pe-
nultimum direxata; Id quod Sacer Evangelista
breviser insinuat dicens: *Tenebatur magnis fe-
bribus.* Nullus in illa domo erat, quin im-
pudens videodi spiritans hoc cadaver tantopere
admirari, eadem pro refrigerio desiderant mor-
tem, quæ solito crudelior Megæra facta vitam
non adimicet, ne eam à potnis liberaret, ef-
fugiendo ut quovis momento veritatem expe-
rectetur dicti illius Philosphi dicentis:
Crudelest est quàm mors semper timere mortem.
Tandem vero caelestis Medicus eam visitare*

dignatur, qui febris qualitate cognita ad Apo-
stolorum preces, qui rogaverunt illum pro ea,
opportunitate malo huic applicavit remedium:
Imperavit febrim ei dimisit illam, eamque quæ
ab humanis auxilijs velut desperata, derelicta
erat, è mortis manibus ereptam sanitati protu-
nus restituit: *Ingressus in domum Petri ad quem
venerat (inquit Chrysologus) aspexit gemi-
tum languentis, vidit periculum desperata, & sta-
tim manus ad opus sua Detrahit extendit.* Hac
que ratione plantas ei debilitatas restituit, lan-
guentia membra restaurat, ut negotijs dome-
sticis liberè se denud applicare & im- eodere
posset, unde ut se erga benefactorem suam &
Apostolos qui pro eo rogaverant gratam ex-
hiberet: *Continuo surgens ministrabat illis;* id
est, præparando mentiam & de febrilibus appo-
nendis sollicitam se exhibendo, ut charitate de-
bita pasceret, quos factos forsitam esse con-
spiciebat: *Ministrabat ad mensam, vel in alius,*
utpote Christo & eius discipulis, exponit Diony-
sius Carthusianus. Porro in præfenti discursu

Seneca lib.
3. controv.
fol. 383. v.
16. 22.
Chrysol.
serm. 18.
Dionysius
Carth. in
cap. 8.
enixe

Handwritten notes in the right margin, including "EPISTOLA" and "26".